

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXXII. évfolyam 4. szám

*Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat *

2025. április

JUBILEUM 2025
A REMÉNY ZÁRÁNDOKAI

**Veletek vagytok mindennap,
a világ végéig. Mt 28, 20**

**Krisztus föltámadt!
Alleluja, boldog húsvétot
kívánunk Olvasónknak!
Szerkesztőség**

LEHÓCZKINÉ TÍMÁR IRÉN KITÜNTETÉSE

**MAGYARORSZÁG
KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKE**

LEHÓCZKINÉ TÍMÁR IRÉN

Gyomaendrőd város alpolgármestere részére közel két évtizedes közéleti tevékenysége, különösen a Gyomaendrődi Értéktár létrehozásában és gondozásában vállalt szerepe elismeréseként

a MAGYAR EZÜST ÉRDEMKERESZT

állami kitüntetést adományozta Budapesten, 2025. március 2. napján, melyet a Kitüntetett március 14-én vett át Navracsics Tibor miniszter úrtól, a Hagyományok Házában.

A kitüntetett számos közéleti tevékenysége mellett a Városunk Gyomaendrőd online újság főszerkesztő helyettese is. Szerkesztőségünk nagy örömmel gratulál, Isten áldását kívánja a Kitüntetettnek!

Önkormányzati

h í r e k

Ünnepi testületi ülés Gyomaendrődön

A március 15-iki nemzeti ünnepünk tiszteletére helyi kitüntetések átadására került sor az ünnepi testületi ülés keretében városunkban.

Kitüntetésben részesült:

Solymosi János: Díszpolgár

Fülöp Imréné Gyuricza Katalin: Gyomaendrődért Díj

Ridegné Dr Török Anna: Gyomaendrődért Díj (posztumusz)

Domokos Anikó: Gyomaendrődért Elismerő Oklevél-oktatás

Cserenyecz Éva: Gyomaendrődért Elismerő Oklevél-kultúra és művészet

Dr. Tóth Elek Kertbarát Kör: Gyomaendrődért Elismerő

Oklevél-közösség

Szabó Angéla: Gyomaendrődért Elismerő Oklevél-egészségügy

Balról jobbra: Solymosi János, Kohári Rideg Dóra, Fülöp Imréné, Domokos Anikó, Szabó Angéla, Cserenyecz Éva, Toldi Balázs polgármester

A helyi Értéktár Albizottság elismerő oklevéllel tiszteli meg azokat a személyeket és közösségeket, akik azoknak az értékeknek a gondozói, amelyek az elmúlt év során helyi értéként kerültek felvételre

Kner Piroska dokumentumok

Oklevelet átvette: Dinyáné Bánfi Ibolya

Homoktővis természetés a közfoglalkoztatás keretében

Oklevelet átvette: Varju Róbert

Hősök tere (Endrőd)

Oklevelet átvette: Toldi Balázs polgármester

Önkormányzatunk a több évtizeden át, a közszolgálatában végzett munkáért emléklappal tiszteleg a nyugdíjba vonuló dolgozók előtt.

Pedagógusok, oktatásügyben dolgozók:

Hunya Jolán, Rovnyik Katalin, Giricz Ilona Katalin,
Vizsnayai Róza

Egészségügyben dolgozók:

Hunya Péterné, Kovács Lászlóné

Szociális dolgozók:

Farkas Istvánné, Löveiné Márton Gizella, Majoros Lászlóné

Köszölgélat:

Jakucs Máris, Csényi István

Szeretettel gratulálunk a kiténtetetteknek, az oklevelet átvőknek!

Lehóczkiné Tímár Irén

Fotó: Szabó József

Önkormányzati hírek

A Képviselő-testület március 27-én 22 napirendi pontot tárgyalt nyílt egyet pedig zárt ülésen. A nyílt ülésen született döntésekről olvashatnak összefoglalót az alábbiakban.

1.

A Képviselő-testület rendeletet alkotott Gyomaendrőd Város helyi építészeti tervtanácsának létrehozásáról, amelynek feladata a települési környezet, a táj- és településkép, a beépítési és az építészeti jellegzetesség és látvány, a helyi jelleg védelme, valamint a helyi építészeti értékek és örökség védelme, továbbá a jogszabályok összehangolt érvényre juttatása.

2.

Dr. Smiri Sándor, a Gyomaendrődi Járási Hivatal hivatalvezetője elkészítette a hivatal 2024. évi tevékenységéről szóló tájékoztatóját, amelyben bemutatta az előző év változásait, kiemelt feladatait. A Képviselő-testület köszönettel vette a tájékoztatót.

3. Döntés született az elosztható támogatások összegeiről.

Sport Alap

A Sport Alap célja a Gyomaendrődön működő kizárólag országos sportági szakszövetséggel rendelkező, utánpótlás-nevelő egyesületek, szervezetek támogatása, kiemelkedő sporteredmények elérésére, a versenypont utánpótlás-nevelési feltételeinek folyamatos biztosítására. A pályázat jellege: vegyes

-**versenysport** támogatására, nyílt pályázat, rendelkezésre álló forrás: **16 000 000 Ft**

-Népligeti Sporttelep és Erzsébet-ligeti sporttelep **fenntartásnak** támogatására: meghívásos, rendelkezésre álló forrás **1 500 000 Ft**.

Versenysport támogatására megítélt támogatások összegei

Körös Úszó Egyesület Gyomaendrőd	550 000 Ft
Körös Kajak Sportegyesület	2 550 000 Ft
Gyomaendrődi Futball Club	3 500 000 Ft
RUMBA Táncsport Egyesület	800 000 Ft
Központi Sport-és Ifjúsági Egyesület	1 100 000 Ft
Gyomaendrődi Asztalitenisz Sportegyesület	200 000 Ft
Gyomaendrődi Gyermeklabdarúgó Egyesület	1 100 000 Ft
Körösparti Futóklub Sportegyesület	250 000 Ft
Gyomaendrődi Korona Biliárd Klub	400 000 Ft
KörösFit Diáksport Egyesület	1 000 000 Ft
Gyomaendrődi Judo Klub	1 450 000 Ft
Gyomaendrőd Kis Bálint Általános Iskola Sport Egyesület	750 000 Ft
Gyomaendrődi Női Kézilabda Sportegyesület	1 300 000 Ft
Bushido Judo Sportegyesület	900 000 Ft
Székely Mihály Modellező és Sport Klub Gyomaendrőd	150 000 Ft

Sporttelep fenntartására szolgáló támogatás

Gyomaendrődi Futball Club	900.000, -Ft
Gyomaendrődi Gyermeklabdarúgó Egyesület	600.000, -Ft

Közösségi, Művelődési és Rendezvény Alap

Az alapra pályázatot nyújthatott be az a pályázó, aki a pályázati kiírásban foglaltak alapján:

1.1. Aktív és folyamatos alkotómunkájával gazdagítja Gyomaendrőd Város kulturális életét színvonalas közönség programokkal és előadói művekkel,

1.2. Tagsága személyes aktív közreműködésével segíti a tűz elleni védekezést, a hivatásos és létesítményi tűzoltóságok tevékenységét, közreműködik a tűzoltóságok nemzetközi kapcsolatainak ápolásában, illetve szervezetei kereteivel cselekvési lehetőséget nyújt a közbiztonság és a közrend fenntartásában részt venni kívánó, a környezetük biztonságáért felelősséget érző állampolgárok számára.

1.3. Az önkormányzat által, hagyományokkal és idegenforgalmi vonzerővel rendelkező, kiemelt civil szervezeti rendezvénynek minősített programokat szervez."

Az Alap 2025. évi összege **10 900 000 Ft**, melyből az 1.1 pontban foglalt célokra összesen 6 000 000 Ft, az 1.2 pontban foglalt célokra 900 000 Ft, az 1.3 pontban foglalt célokra 3 000 000 Ft nyújtható, továbbá elkülönítésre került 1 000 000 Ft a Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórus Alapítvány részére a Schöneckeri testvérvárosba való utazási költségeihez hozzájárulás.

A pályázat jellege: meghívásos

1.1. pontban foglalt célokra megítélt támogatások

Színfolt Mazsorett Táncegyesület	603.000, - Ft
OMart Kulturális Műhely Egyesület	633.000, - Ft
Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórus Alapítvány	576.000, - Ft
"SUTTYOMBA" a Viharsarok Népi Kultúrerőkségének Megőrzéséért Közhasznú Alapítvány	1.200.000, - Ft
Hallható Hang Alapítvány	1.008.000, - Ft
Körösmenti Táncegyüttes Alapítvány és Alapfokú Művészeti Iskola	1.980.000, -Ft

1.2. pontban foglalt célokra megítélt támogatások

Gyomaendrőd Város Tűzoltó Egyesület	450.000, - Ft
Körös Polgárőr Egyesület Gyomaendrőd	445.500, - Ft

1.3. pontban foglalt célokra adott támogatás

Körösök Ölelése Turisztikai Egyesület	3.000.000, -Ft
---------------------------------------	----------------

Holtág-fejlesztési Alap

A Holtág-fejlesztési Alap célja a Gyomaendrőd közigazgatási területéhez tartozó holtágak fejlesztése, valamint a horgászturizmus-növekedés elősegítése. Hatékonyabb környezetvédelmi beruházások kivitelezése, a szállásadók bejelentésének ösztönzése, a zugok, a holtágak kiemelt szerepének erősítése, valamint a turizmus erősítése.

Jelen pályázati kiírás a 22/2020. (XI. 26) önkormányzati rendelet 8. § (1) a) pontjában meghatározott A) komponens: holtágak vonzerejének növelését célzó beruházások, közmű beruházások támogatása.

Támogatható cél a holtágak vonzerejének növelését célzó beruházások közül a közterületen megvalósuló közműfejlesztés, beruházás – víz, villany, szennyvíz, út, közvilágítás, a vizek védelmével kapcsolatos tevékenységek – vízpótlás, a víz minőségének javítása.

A döntéshozó a támogatásra jogot szerzett pályázók között a Holtág-fejlesztési Alap 2025. évi összegéből (9.000.000,-Ft) 7.000.000 Ft-ot, azaz hétfélmillió forint támogatást nyújthat. A fennmaradó 2.000.000,-Ft a holtágak környezetében végzett szűnyogygyerítés támogatására lesz fordítható.

A pályázat jellege: nyílt

Békés Megyei Peresi-holtág Természetvédelmi Egyesület	1 500 000 Ft
Siratói Környezetvédelmi és Horgász Egyesület	750 000 Ft
Peresi-Holtág Környezetvédelmi Egyesület	650 000 Ft
Bónomzug Vízéért Egyesület /Gyomaendrőd/	1 600 000 Ft
Kecsegeszug Tájvédelmi és Horgász Egyesület	850 000 Ft

Sóczózugi Környezetvédelmi és Horgász Egyesület 850 000, Ft

Templomzugi Környezetvédelmi és Horgász Egyesület, Gyomaendrőd 800 000 Ft

4. Megyeriné Csapó Ildikó, a Közalapítvány Gyomaendrőd Város Közgűjteményeieir kuratóriumának elnöke 2025. március 10-én támogatási igényt nyújtott be, mely szerint 780.000 Ft támogatást kér 2025. évre vonatkozóan a Kállai 100 emléknep és a Múzeumok Éjszakája programjában való tevékeny részvételre, valamint az Őszi Tárlat megrendezésére, amely a helyi alkotóink évfordulós megemlékezése. A Képviselő-testület támogatta a kérelmet.

5. Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete az Országos Mentőszolgálat Alapítvány részére 90.000,- Ft, azaz kilencvenezer forint támogatást állapított meg DIMAR lélegeztető maszkok beszerzése céljából a Gyomaendrődi Mentőállomás támogatására.

6. Dr. Magyar Hajnalka, a Városi Egészségügyi Intézmény vezetője elkészítette a 2024. évről szóló egészségügyi beszámolóját. A Képviselő-testület tájékoztatást kapott a város egészségügyi ellátásának helyzetéről, a nehézségekről valamint az elért eredményekről is. Az előterjesztés tárgyalása során kifejezte támogatási szándékát a Képviselő-testület a további fejlesztési tervek megvalósításában.

7. A Települési Értéktár Albizottság tájékoztatta a testületet a 2024-ben végzett tevékenységéről. Az alábbi értékek kerültek be a helyi értéktárba: Homoktövis természetés a közfoglalkoztatás keretében Gyomaendrődön

Kner Piroska dokumentumok
Hősök tere

8. Gyomaendrődi Liget Fürdő Nonprofit Kft. 2025. május 1. napjától módosítja a fürdőszolgáltatások, szálláshelyek és gyógyászati kezelések árait. Különböző mértékű áremelések lesznek a fürdőszolgáltatásoknál, csökkenések a gyógyászati kezelések egy részénél, és vannak olyan szolgáltatások, amelyeknek nem változik az ára. Több körös, többszörös egyeztetések után alakultak ki a testület által elfogadott árak.

9. Gyomaendrőd Város Önkormányzata, Hunya Község Önkormányzata és Csárdaszállás Községi Önkormányzat posta partneri pont működtetésére keretmegállapodást kötött a Zöldpark Gyomaendrőd Nonprofit Kft-vel 2024. augusztus 1. napjával. A posta partneri pont jól működik, 2024-ben mintegy 5 millió forintot biztosított az önkormányzat a működéshez. A Képviselő-testület elfogadta a beszámolót és az új keret megállapodást.

10. A Kisréti Gyógyzállóért Alapítvány kuratóriuma úgy döntött, hogy az önkormányzat részére 6 millió forint adományt biztosít Gyomaendrőd endrődi városrész egészségügyi központjának részleges felújításához (Fő út 3. szám alatti, a Vöröskereszt által használt épületrész). Az Alapítvány a nehéz körülmények között élő mintegy húsz család – melyet megszűnéséig a Vöröskereszt rendszeresen támogatott étellel, ruhával – további támogatását feladatának tekinti. A felújítás során az épület salétromos falazata, burkolata és nyílászárói felújításra kerülnek, megújul a vizesblokk, kijavításra kerülnek a tető problémák és komplett homlokzat felújítás valósul meg. Az épületrész jelenleg két részre van osztva, melyek közül az orvosi rendelő felőli helyiségeket a járóbeteg ellátás használ raktározásra, míg a hátsó helyiségek jelenleg használaton kívül vannak. Önkormányzatunk az Alapítvány felajánlását köszönettel vette, mivel így megvalósulhat az épületrész komplexebb felújítása.

11. Dr. Csordás Ádám elkészítette a beszámolóját az irányítása alatt álló Gyomaendrődi Közös Önkormányzati Hivatal 2024. évi tevékenységéről. A jegyzői összefoglalóban tájékoztatást kapott a Képviselő-testület a személyi változásokról, az előző év kiemelt feladatairól, az osztályvezetők pedig ismertették az osztályok által végzett feladatokat, eredményeket. A Képviselő-testület a beszámolót megtárgyalta, elfogadta.

12. Ismét lehet pályázni járda felújításra, ivóvíz, szennyvíz bevezetésre. A pályázati kiírások hamarosan megjelennek a város honlapján. A 2025. év költségvetésében a „Lakossági járda felújítási” pályázat támogatására 3 millió Ft, a „Lakossági ivóvíz csatlakozási” pályázat támogatására, valamint a „Lakossági szennyvíz csatlakozási” pályázat támogatására pedig 2 millió Ft került elkülönítésre.

13. Határozatot hozott a Képviselő-testület három ingatlan megvásárlásáról. Az ingatlanok minimális ráfordítással, valamint a kikapcsolt közművek visszacsatlakoztatása után Gyomaendrőd Város lakásgazdálkodási koncepciójában megfogalmazottak szerint szociális célú bérlakásként lesznek hasznosítva.

Farkas Zoltánné
önkormányzati képviselő

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

eDia

A Szegedi Tudományegyetemen működő Neveléstudományi Intézethez kötődő kutatócsoportok a tanítási-tanulási folyamatok támogatása érdekében fejlesztették ki az online Iskolakezdő Mérőcsomagot (IKM), amely lehetővé teszi az iskolába lépő gyermekek iskolakészültségi fokának gyors és hatékony feltérképezését.

A játékos, motiváló feladatsorok kitöltése után a pedagógusok egyéni fejlesztést segítő, személyre szabott diák-, osztály- és iskolaszintű, objektív viszonyítási pontokkal ellátott visszacsatolást tölthetnek le az eDia-rendszerből. A részletes visszajelzés a tesztek leírása mellett különböző teljesítménycategóriákhoz ad szöveges értékelést.

Ezek a tesztek kiválóan alkalmasak a felsőbb évfolyamon tanuló diákjaink tudásszintjének mérésére is, ezért intézményünk az idei tanévben csatlakozott a kutatáshoz. Az általános iskola minden évfolyamán elvégeztük matematikából és szövegértésből a bemeneti és a köztes méréseket is. A tanulók egyéni eredményeinek ismeretében tervezzük fejlesztő tevékenységünket. Munkánk eredményének pozitív visszacsatolása, hogy tanítványaink a vármegyei és az országos mérési eredményekhez viszonyítva is kiemelkedően teljesítettek.

Bendegúz Akadémia Nyelvész Tanulmányi Verseny

Örömmel értesültünk, hogy iskolánk néhány tanulója kiemelkedő teljesítményt nyújtott a Bendegúz Akadémia Nyelvész Tanulmányi Versenyének vármegyei fordulóján, amelyet 2025. január 22-én rendeztek meg. A verseny célja, hogy támogassa a diákok nyelvi készségét, kreativitását.

Büszkék vagyunk a következő diákjainkra:

Fekete Zelina Éda 2. osztályos tanulónk az 5. hely, Tóth Mirtill, 5. osztályos tanulónk a 4. helyet,

Hegedűs Szofi, 5. osztályos tanulónk a 18. helyet és Papp Kincső, 7. osztályos tanulónk az 5. helyet szerezte meg.

Gratulálunk a felkészítő tanároknak is, akik segítettek diákjainkat a felkészülésben! Eredményeik inspirálóak, és bízunk benne, hogy a jövőben még több sikerélményben lesz részük.

Szent Gellért Keresztje Egyesület

Idén is lehetőség van arra, hogy személyi jövedelemadójuk 1%-át jó célra fordítsák. Kérjük, ajánlják fel a Szent Gellért Keresztje Egyesület számára, hogy együtt támogathassuk közösségünket és a rászorulókat! Adószámunk: 18389980-1-04

Minden egyes forint nagy segítséget jelent számunkra, és hozzájárul a közös céljaink megvalósításához. Köszönjük!

Hamvazkodás

Idén március 5-ére esett Hamvazószerda. Hagyományainkhoz híven a szentmise keretei között történt általános iskolánkban a hamvazkodás szertartása Czank Gábor atya vezetésével.

március 5. | Hamvazószerda

Rendhagyó óra

2025. március 7-én rendhagyó állampolgári ismeretek órán vettek részt 8. osztályos diákjaink Gyomaendrőd város Polgármesteri Hivatalában. Az Önkormányzat munkájába, a jegyző, a képviselők tevékenységébe kaptunk betekintést Dr. Csordás Ádám jegyző úr vezetésével. Még Toldi Balázs polgármester urat is meglátogathattuk irodájában!

Köszönjük a lehetőséget a látogatásra, a hasznos információkat!

Állatvédelem-pedagógia Napja: 2025. március 10.

Az Állatvédelmi Oktatásért Alapítvány kezdeményezésére 2025-ben először ünnepeltük az Állatvédelem-pedagógia napját március 10-én. E nap célja, hogy felhívjuk a figyelmet az állatok védelmére és a felelős állattartás fontosságára, valamint arra, hogy mindannyian tehetünk egy lépést a jövőnk és az állatok jóléte érdekében.

Iskolánk diákjai nagy lelkesedéssel vettek részt a projektben, amelynek keretében különböző állatvédelem-pedagógiával kapcsolatos üzeneteket és idézeteket írtak kavicsokra. A kisebbek pedig szívesen rajzoltak és festettek különféle állatokat, kifejezve ezzel szeretetüket és tiszteletüket az állatvilág iránt.

Az elkészült művek településünk különböző pontjain kerültek elhelyezésre, hogy minél többen találkozhassanak ezekkel a szeretetteljes üzenetekkel. Célunk, hogy inspiráljuk a közösséget a tudatos és felelős állattartásra, valamint az állatvédelem fontosságára.

Hisszük, hogy a fiatal generáció aktív részvétele kulcsfontosságú ahhoz, hogy jobban megértsük és támogassuk az állatok jogait és jólétét.

Bízunk benne, hogy e kezdeményezés nemcsak szebbé, hanem tudatosabbá is tette településünket.

Lázár Ervin Program

2025. március 11-én délelőtt elsős és másodikos gyermekeink a Lázár Ervin Program keretében nézték meg a Napsugár bábszínház Paprika Jancsi c. előadását.

Színházlátogatás

Ma délután iskolánk elsős és másodikos gyermekei Békéscsabán a Jókai Színházban a Péter és Pál Lustaországban című előadáson jártak. Nagy sikert aratott a mesejáték kisiskolásaink körében.

Nemzeti ünnepünk – 1848. március 15.**„Áldassék a neved forradalom!”**

Negyedikes általános iskolásaink emlékeztek meg 1848 márciusának dicső napjáról. Az énekekkel együtt felemelő műsort adtak, melyet március 14-én mind az általános iskolában, mind a gimnáziumban is bemutattak. Felkészítő tanáraik Fekécs Edit tanító néni és Gecseiné Sárhegyi Nóra voltak.

Zrínyi Ilona Matematikaverseny

A vármegyei eredményhirdetésére 2025. március 12-én került

sor Sarkadon, ahová intézményünk két tanulója meghívást kapott.

Hoffman Dániel 6. osztályos tanuló évfolyamán hetedik helyezést ért el. Felkészítője Farkas Borbála volt.

Roszik Péter 9. osztályos tanuló évfolyamán 5. helyezést ért el. Felkészítője Buza Hajnalka volt.

Eredményükhöz gratulálunk!

A BOLDOGSÁG VILÁGNAPJÁN körbeöleltük a Szent Gelért Katolikus Általános Iskola épületét!

József Attila versmondó verseny – József Attila 120

Iskolánkban 2025. március 20-án délután emlékeztünk meg József Attiláról. A költő 1905. április 11-én született, idén 120 éve. Ismert versei hangzottak el általános iskolás gyermekeink tolmácsolásában: Altató, Mama, Medvetánc, Áldalak búval, vigalommal, Nyár, Tél, Anyám, Favágó, Kertész leszek, Tedd a kezed, A csodaszarvas...

Különdíjban részesült Bolgár Emese (1. o.). A 3-4. osztályosok között: Vatai Boglárka (3. o.) I., Kertész Blanka (4. o.) II., Varju Vajk (3. o.) III. helyezést ért el. A felsősök 5-6. o. korcsoportjában: Kis Virág Anna (5. o.) I., Kis Diána (5. o.) II., Benyó Liliána (5. o.) III. helyezést ért el, míg a 7-8. o. között: Varga Vivien (8. o.) I., Hoffman Hanna (8. o.) II., Kis Alexandra (7. o.) III. helyezést ért el.

Minden résztvevőnek köszönjük a felkészülést, a részvételt!

Rendhagyó irodalomóra a könyvtárban

Az ötödik osztályos diákok a Határ Győző Városi Könyvtárban rendhagyó irodalomórán vettek részt, ahol megtekintették A Pál utcai fiúk című vándorkiállítását, amely Molnár Ferenc ikonikus regényének világát hozta közelebb hozzájuk. A kiállítás bemutatja a regény keletkezésének korát, a századfordulós Budapestet, valamint a mű alkotóját, a regény keletkezésének körülményeit és a szereplőket. A tárlat megtekintése után játékos módon tudásukról is számot adhattak. Ez az alkalom egyedülálló lehetőséget kínált a tanulóknak, hogy interaktív módon ismerkedjenek meg A Pál utcai fiúk világával, átfogó képet kapjanak a mű jelentőségéről elmélyítve ezzel irodalmi ismereteiket is.

Lázár Ervin Program

2025. március 21-én iskolánk 4. és 5. osztályos tanulói a békéscsabai Jókai Színházban Weöres Sándor A holdbeli csónakos című előadását tekintették meg.

„FIRKA”

A Farkasréti Irodalmi Kreatív Alkotóműhely és a HUBBY - Magyar Gyerekkönyv Fórum szervezésében a mese- és novellairó pályázaton tanulóink alkotását egy-egy emléklappal jutalmazták.

Gratulálunk Kis Vivien 3.o., Dobó Netti 5.o., Szerető Luca 7.o. tanulóinknak! Munkájukat segítették Kis Jázmin 3.o., Sóció Lilla 3.o., Kis Alexandra 7.o., és Majoros Réka 5.o. tanulók. Szívből gratulálunk!

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium

Beiratkozás a 2025/2026 tanévre 2025. április 10– 11. 8-16 óráig

Előzetes időpont foglalás munkaidőben a 66/581-170, valamint a 20/215-4042 telefonszámokon lehetséges.

Cím: Gyomaendrőd, Selyem u. 109 / 2

A beiratkozáshoz kérjük, hozzák magukkal:

- a gyermek lakcímkártyáját
- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát
- a gyermek TAJ-kártyáját
- a gyermek oktatási azonosítóját (óvodából kell elkérni)
- sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermek esetében a szakértői bizottság szakértői véleményét
- a gyermek törvényes képviselőinek személyazonosító igazolványát
- szülői felügyelet gyakorlásáról szóló nyilatkozatot (honlapunkról letölthető)

További információért keressék honlapunkat www.szentgellert.hu, vagy a 66/581-170-es telefonszámon tájékozódhatnak.

Az 1848-as forradalomra emlékeztek Gyomaendrődön, az endrődi városrészben

Csak összefogással tudjuk hőseink emlékét őrizve saját megmaradásunkat, nemzetünk jövőjét is biztosítani – hangsúlyozta Dr. Latorcai János, az Országgyűlés KDNP-s alelnöke ünnepi beszédében március 15-én Gyomaendrődön.

Nemzeti
Együttműködési
Alap

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Pályázat nyilvánosság biztosításához

Az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány köszönetét fejezi ki a Nemzeti Együttműködési Alap Községi Környezet Kollégiuma Működési támogatás 2024 címmel, NEAG-KP-1-2024/1 kódszámmal meghirdetett program keretében, a működési támogatásáért.

Pályázati azonosító: NEAG-KP-2024/1-000919

A kapott támogatási összeg: 400.000,- Ft. Vissza nem térítendő támogatás volt, mely összeget civilszervezetünk a működéshez szükséges feltételek biztosítására fordította.

Jelen nyilatkozatunkkal a pályázatban vállalt kötelezettségeinknek teszünk eleget.

Köszönettel az alapítvány kuratóriuma nevében:

Porubcsánszki Sándorné
kuratóriumi elnök

Azokra emlékeztek, akik soha nem tértek vissza

Szentmisét tartottak a 90 évvel ezelőtti tragikus eseményekre emlékezve csütörtökön Gyomaendrődön. Az 1935-ös endrődi csendőrsortűz nyolc halálos áldozatot, valamint több sérültet követelt.

A szentmisét celebráló Czank Gábor plébános felidézte a kilenc évtizeddel ezelőtt endrődi csendőrsortűz eseményeit a Szent Imre Katolikus Templomban. Mint mondta, az egykori piactéren a Független Kisgazdapárt jelöltjének, Andaházi-Kasnya Béla gyűlésekor a tömeg feloszlására dördültek el azok a lövések, amelyek kioltották hét ember életét, majd pár nap múlva egy nyolcadik is belehalt a sérüléseibe. Kiemelte, hogy egyesek akkoriban és később is próbálták megmagyarázni, mi okozta annak a napnak a tragédiáját, de ennyi évtized távlatából, amikor már a leszármazottak közül is alig él valaki, már nem az a fontos, hogy mi és miért történt.

– Nyolc egyszerű falusi emberről van szó, akik elmentek aznap egy politikust meghallgatni és úgy lépték át a családi házuk küszöbét, hogy egy óra múlva visszatérnek, majd jött egy tragédia, ami kioltotta az életüket és a családjaik végül soha többé nem látták őket viszont – részletezte.

Az endrődi csendőrsortűz tanulsága örök érvényű

A plébános a szentmise során megjegyezte, hogy manapság a híreket hallgatva, több hasonló esettel is találkozhatunk. Hisz itt van például a háború a szomszédban, amikor is elvisznek fiatalembereket, kiragadják őket a családjuk köréből, és végül hányat soha többé nem látnak viszont a szüleik, gyermekeik. Vagy szerinte legutóbb így volt ez annál az észak-macedóniai diszkó-tragédiánál is, amikor elmentek a fiatalok szórakozni, és aztán egy tűz miatt ott lelték a halálukat. Hangsúlyozta, hogy ezek a tragédiák mindannyiunkat arra figyelmeztetnek, hogy mindig készen álljunk az Istennel való találkozásra, hisz amikor valaki kilép a háza kapuján, belül a kocsijába, sosem tudhatja, hogy meg- vagy visszaérkezik-e.

Az emléknap a lelki ébrenlétre is ráirányítja a figyelmet

Czank Gábor elmondta, a böjti időszakban különösen odafigyelünk a lelkünkre, a 90 évvel ezelőtti tragédia is egy jó mementója ennek. Ugyanakkor szerinte nem csak a lelki ébrenlétre hívja fel a figyelmet az emléknap, hanem arra is, hogy megőrizzük az áldozatok emlékét. A plébános hozzátette, noha természetes okok miatt évről-évre egyre kevesebben vesznek részt a megemlékezésen, azonban a gyomaendrődiek miatt mégsem szabad elfeledkezni erről a napról.

A szentmisét követően a résztvevők átsétáltak a Hősök terére, ahol a csendőrsortűz emlékműnél egy rövid imádságot követően a jelenlévők elhelyezték az emlékezés virágait és mécseseit.

Katolikus oldal

Húsvét

Miután az Úr Jézust eltemették, sziklával zárták le a sírját, lepecsételték, katonák őrizték. Ellenségei föllélegeztek, és egyelőre megnyugodtak. Az átélt izgalmak után Jézus tanítványai is nyugalomra vágytak. Sajgó szívvel gondoltak arra, hogy nemcsak Mesterüket temették el, hanem holtá dermedt hitüket és reményüket is.

Ki gondolta volna, hogy a virágvasárnap diadalmenet így és itt végződik? Most azonban minden szép reményük Jézussal együtt a sírba szállt. Ott fekszenek a sziklasírban, Jézus halotti leple alatt. Ez lett a szerencsájük. Mert íme, elérkezik a csodálatos éjszaka, amikor Jézus föltámadva, megdicsőült testével kilép a sírjából, és vele együtt feltámad az apostolok hite és halott reménye.

Hogy siettek a hírt vivő jámbor asszonyok! Hogy futott Péter és János apostol! Csak zárójelben jegyzem meg. Úgy el szoktunk siklani a sírnál történt jelenségek mellett. Pedig ennek is mennyi mondanivalója van. Milyen életszerű a leírás. János előbb érkezik oda. Ő a fiatalabb. Ő még gyorsabban tudott futni. De nem ment be. Megvárta a Jézus által különleges bizalommal megajándékozott és különleges hatalommal felruházott főapostolt. Az Egyházban mindenkor Péter, illetve az ő utóda, a mindenkori pápa a Jézus akarta főapostol!

De visszatérve a feltámadás jelenségéhez. Jézus feltámadása óta eltelt csaknem kétezer esztendő és a föltámadás örömhíre áttöri a századok falát, és a győzelmes alleluja, fölszendül a mi ajkunkon is.

A Jézussal együtt föltámadt hitet és reményt nem lehet többé kioltani, a tagadás, a közöny sírjába zárni. Itt és most mi is ezt bizonyítjuk. Mindig érdemes egy győzelmes, sikeres ember szolgálatába állni. Mi, keresztények, nem egy legyőzött, egy meg-

gyalázott, csatát veszített, hanem egy győzelmes király követői vagyunk. Olyan valakie, aki a szeretet hatalmával biztosította végleges győzelmét.

Mi, ma nem egy tegnapi föltámadást ünneplünk. És nem közönyösen álldogálunk Krisztus üres sírja mellett! Mi hívő lélekkel vagyunk itt. És tudjuk, hogy igazi húsvétunk csak akkor van, ha nem érzjük be Jézus győzelmes ünneplésével. Igazi húsvétunk akkor lesz, ha nemcsak Jézus föltámadását ünnepeljük, hanem a sajátunkét is.

Jézus nem azért támadt fel, hogy saját magát emelje egy új, megdicsőült létrendbe. Sokkal inkább az volt a célja, hogy valamilyen módon minden követőjét, már itt és most részesítsen a föltámadás dicsőségében. Húsvétja, igazi Húsvétja annak van, aki lélekben, gondolkodásban, érzéseiben, tetteiben föltámad egy igazabb keresztény életre.

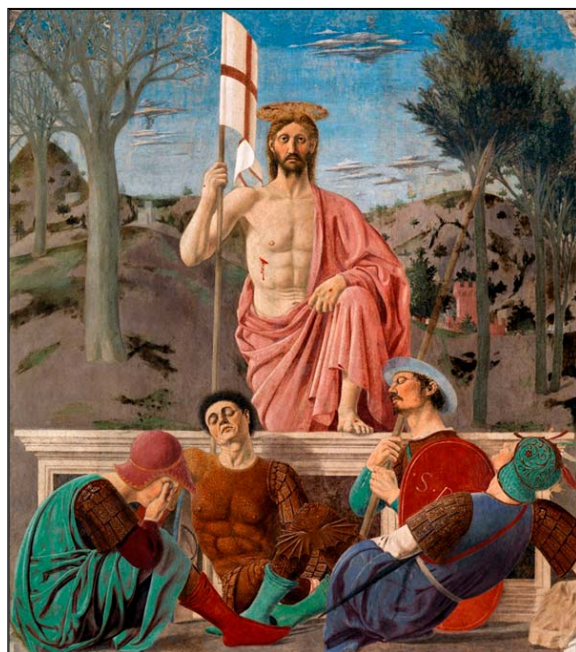
Vajon mit jelent kézzelfoghatóan ez a föltámadás?

Ha nyitott szemmel nézzük az életet, akkor láthatjuk, hogy erkölcsileg mily mélyre süllyedt a világ. A megölt hitek, a megtiport erkölcsök, a gyűlölködés világában élünk. A kőtáblák életet és rendet biztosító törvényei helyett, az aranyborjú körül táncol a világ.

Ha csak egy kis pillantást vetünk a nagyvilágra, s benne hazánkra, látjuk, hogy a sok nemes törekvés és kezdeményezés ellenére is, egyre erősebben terjed a rossz.

Rombolják a tiszta erkölcsöt, mely minden ország talpköve és támasza!

Erről az úgynevezett modern világról is elmondhatjuk Pál apostol bírálatát: ér-

Jézus Krisztus feltámadása (Piero della Francesca)

zés és irgalom nélküli világ. Ha ugyanis az emberek szívéből kihál a hit, ha eltompul a lelkiismeret, ha a szeretet helyett úrrá lesz bennük az önzés, a világban pedig egyeduralkodóvá minden vadhajtásával a globalizáció, reménytelenné válhat az ember élete.

Fel kell támadnia minden magyarnak az erkölcs nélküli holt állapotból, a reménytelenség állapotából, mert remény és föltámadási hit nélkül nincs emberhez méltó élet, nincs sem egyéni, sem nemzeti feltámadás.

Legyünk hát mindannyian e hazában tisztaszívú, új életre támadt, hiteles keresztény életet élők és hogy azok is maradjunk, tegyük is meg mindazt, amit megkövetel tőlünk hitünk és a haza.

MAGYAR KATOLIKUS
EGYHÁZ

KÖSZÖNJÜK, HOGY ADÓJA 1%-VAL
TÁMOGATJA A MAGYAR KATOLIKUS
EGYHÁZ SZOLGÁLATAIT!

1%

TECHNIKAI SZÁM

0011

REMÉNYT, TÁMASZT ÉS
KÖZÖSSÉGET NYÚJTUNK A
CSALÁDOKNAK

HÍREK, ESEMÉNYEK A
KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Idegennyelvi délután a „Kisbálintban” Bázisintézményi program

Középpontban a tudásmegosztás!

Idén is megrendezésre került iskolánkban a nagy népszerűségnek örvendő Idegennyelvi délután, ami azért is volt ebben a tanévben különleges, mert egy Bázisintézményi program keretein belül valósult meg. Programunk egyik célja a tudásmegosztás volt, mely során a hozzánk ellátogató pedagógusok ötleteket, tapasztalatokat gyűjthettek.

Angol és német nyelvet tanuló diákjaink zenés, táncos produkciókkal léptek fel ezen a napon, így gondoskodva a jó hangulat megteremtéséről. Programunkra ellátogattak az óvodások, valamint tanítványaink szülei is. A hangulatot tovább fokozta, hogy a program zárásaként a 4. évfolyamos tanulóink közös táncra meghívták az ovisokat és iskolánk diákjait is, így fokozva a hangulatot, valamint emelve a rendezvény színvonalát. Fontos számunkra az élményszintű nyelvtanulás, hiszen a változatos, kreatív és mozgásos élmények által a tanulók maguk is részt vállalnak a tudás megszerzésében. Ez a megközelítés segít abban, hogy a tanulás élményszerűvé váljon, így motiválva a diákokat az idegen nyelv elsajátításában.

Tapasztalataik és élményeik által mélyebb megértésre és tartósabb tudásra tehetnek szert, ami a jövőben is hasznos lehet számukra. Felkészítő pedagógusaink: Gritta Diána, Izsó Gabriella, Schwalm Gyula, Szabóné Dobó Szabina

Zrínyi Ilona Matematika Verseny vármegyei döntő

2025. 03. 12-én már 36. alkalommal rendezték meg a Zrínyi Ilona Matematika Verseny vármegyei döntőjének díjátadó ünnepségét. A rangos eseményre meghívást kapott iskolánk 2.a osztályos tanulója, Török Marcell is, aki 90 pontos eredményével a vármegye 7. legjobb versenyzőjének bizonyult. Nagyon büszkék vagyunk rá, és ezúton is gratulálunk!

Ünnepi megemlékezés 1848. március 15. tiszteletére

2025. március 13-án emlékezett iskolánk az 1848-as forradalom 177. évfordulójáról. Széchenyi István gondolatai köré fűztük műso-

runkat: „Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent, és munkálkodhass a jövőn!” A zenés-irodalmi összeállításban a hazaszeretettel, a hazai iránti hűséggel, a márciusi hősök tiszteletével kapcsolatos versek, idézetek, dallamok hangzottak el. „Szívünkben hevesen dobognak a harcok ősök, lelkünkben még ma is éltek, MÁRCIUSI HŐSÖK!”

Vége tavasz, újra Suliváró!

Eljött a tavasz, és vele együtt a Suliváró programsorozatunk negyedik állomása is. Mivel nagyrészt már majdnem mindenkit ismertünk, így belevágtunk az igazi iskolás életbe. Vagyis... magyar és matematika órán vettek részt a leendő elsős gyerekek. Az álló egyenes írásával már nem kell bajlódniuk többé, hiszen ügyesen megtanulták, a számolás pedig úgy ment, mint a karikacsapás. A sok munka után lazításképpen, technika óra keretében kakast készítettek a lurkók. Énekel, játékkal és közös csemegézással zártuk a napot.

Köszönjük a megtisztelő érdeklődést! Mindenkinek további gyönyörű tavaszt kívánunk!

Víz Világnapja a Kis Bálint Iskolában

Iskolánk idén is lelkesen ünnepelte a Víz Világnapját, amelynek programjai egy teljes héten át zajlottak. Az alsó tagozatosok számára rajzpályázatot hirdettünk, ahol a gyerekek kreatív alkotásokkal mutatták be a víz fontosságát. Emellett szelfifalat állítottunk fel, ahol mindenki megörökíthette a pillanatot, és egy filmezős délutánon is részt vehettek a diákok, amely során érdekes ismeretterjesztő filmeket néztek a víz védelméről. A felső tagozatosok számára szintén meghirdettük a rajzpályázatot, amelynek idején a diákok egy

Színfolt Mazsorett Táncegyesület Zentán

Az idei év első versenyéről mindenki éremmel tért haza! Zentán, a VII. Nemzetközi Mazsorett Fesztiválon versenyzett a Színfolt Mazsorett Táncegyesület!

Név szerint: Izsó Éva, Szilágyi Zsófi, Timár Mirjam, Bankó Penelopé, Kovács Kira, Zsilinszky Lili, Gombkötő Zsuzsa, Takács Dzszenifer, Oláh Dzsesszika és Oláh Loretta.

Következő szép eredmények születtek:

- Tradicionális csapat, B kategória: első hely
  - Pompon mini formáció, A kategória: második hely
  - Pompon páros A kategória: második hely
  - Pompon szóló A kategória: harmadik és negyedik hely
  - Botos szóló A kategória: második hely
- Köszönjük a szülők kíséretét, segítségét!

Hunya Jolán
Színfolt vezetője

videós foglalkozás keretében összehasonlították az ásványvizet és a csapvizet, valamint beszélgettek a víztakarékosság fontosságáról. A hét zárásaként az egész iskola kékbe öltözött, ezzel is kifejezve a víz védelme iránti elkötelezettségünket. A programok nemcsak szórakoztatóak voltak, hanem mindenkit arra ösztönöztek, hogy jobban odafigyeljen a víz megővésére. A Kék bolygó üzenetét közvetítették: Gyuriczáné Molnár Éva, Andor Adriána, Cs. Nagy Balázs.

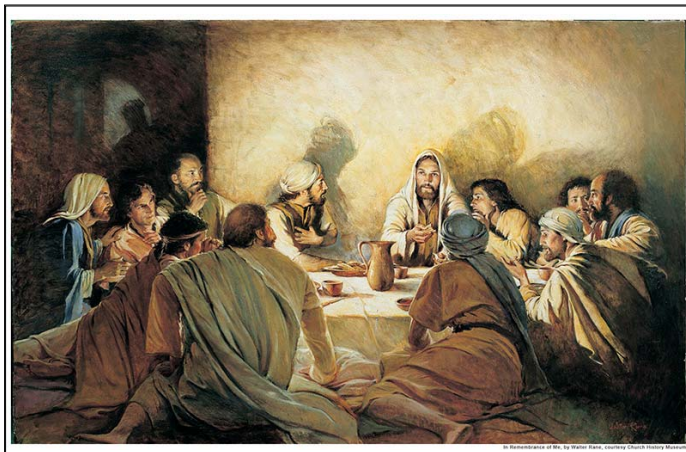
Juhász Gyula: Az utolsó vacsora

János a Mester nagy szíven pihen,
E tiszta szíven, e csöndes szíven
pihen, de lelke a holnapra gondol,
S fiatal arca felhős lesz a gondtól.

Mély hallgatás virraszt az asztalon.
Az olajfák felől a fuvalom
Hűsen, szomorún a szobába téved,
Be fáj ma a szél, az éj és az élet!

Tamás révedve néz a mécsvilágra,
Péter zokog, és árva, mint az árva,
Júdás se szól, csak apró szeme villan,
Remegve érzi: az ő órája itt van!

Csak egy nyugodt. Nagy, sötétkék szemében
Mély tengerek derús békéje él benn.
Az ajka asztali áldást rebeg,
S megszegi az utolsó kenyeret!

Szabolcska Mihály - Krisztus keresztjénél

Ha ránehezédnek lelkedre a bánat,
Hited, önbizalmad magadra hagynának,
Reményed légvárát látnád omladozni,
Krisztus keresztjénél tanulj meg,
Tanulj meg túrni, imádkozni!

Ha csalódnál abban, akiben reméltél,
S most látnád be későn, hogy hiába éltél,
Óh ne siess senkit átokkal dobálni,
Krisztus keresztjénél tanulj meg,
Tanulj meg másnak megbocsátani!

Jóságodért hogyha gonosszal fizetnek,
S rosszaságát látod csak az embereknek,
Ne siess hozzájuk hasonlóvá lenni,
Krisztus keresztjénél tanulj meg,
Tanulj meg végnélkül szeretni!

Vég nélkül szeretni, vég nélkül remélni,
Lelket gazdagító eszményeknek élni...
S megállni mellettük életre, halálra,
Krisztus keresztjénél tanulj meg,
Hinni egy magasabb világba!

Fényképalbum

Kedves Olvasók!

A Fényképalbumban folytatjuk az Endródiak Baráti Köre tevékenységéről, gyűléseiről korabeli fényképek közlését. Reméljük, hogy örömet szerzünk az Olvasóknak, ha saját magukat vagy ismerőseiket fedezik fel a képeken.

Az anyagot **Gircz László** bocsájtotta rendelkezésünkre, köszönet érte.

ENDRÓDIEK BARÁTI KÖRE EGYESÜLET HÍREI

Az Endródiek Baráti Köre Egyesület 2025. március 22 én Budapesten, a Benczúr Ház Étteremben tartotta idei éves Közgyűlését.

Dr. Varjú László elnök köszöntötte a megjelenteket, majd egyperces néma felállással megemlékeztünk a legutóbbi közgyűlés óta elhunyt tagtársunkról Ladányi Gáborné Varju Mancóróról, aki 2007-2012 közt az egyesület titkára volt.

A Közgyűlés elfogadta a beszámolót az egyesület 2024. évi tevékenységéről, a pénzügyi jelentést és a 2025. évi program tervezetet.

Megemlékeztünk a 90 évvel ezelőtti csendőrsortúzról is. Ennek kapcsán Uhrin Gábor javasolta, hogy a helyi történelmi eseményeket az iskolákban jobban meg kellene ismertetni a diákokkal (pl. az Endódi Csendőrsortúz stb.). Illetve felvetődött, hogy a helyi értékek tudatosítása is nagyon fontos, s célszerű lenne, ha a Gyomaendrődi Értéktár Bizottság kiadna egy tájékoztató füzetet és az iskolákban terjeszték azt.

Köszöntöttük a kerek születésnapot ünneplő tagjainkat egy-egy üveg borral, illetve egy-egy doboz bonbonnal, a hetvenöt évesek egy-egy emléklapokat kaptak. Az Egyesület által alapított Szent Imre Életmű Díjat tavaly kapta először Prof. Dr. Latorcai János az Országgyűlés alelnöke, egyesületünk tiszteletbeli elnöke. Idén ezt a díjat Buczkó Imre bácsi kapja, aki évtizedeken át aktív tagja a Baráti Körnek és kimagaslóan sokat tett a hagyományörzés, a szülőfölddel való kapcsolat ápolása terén, a rendezvényeket anyagilag is támogatta.

D.V.L.

Fotók: Porubcsánszki Sándor

irodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

József Attila – 120

József Attila - Homonnai Nándor felvétele, 1924 körül

120 éve született József Attila, 1905. április 11-én. Költeményeiből olvashatnak most, melyeket a Verses öröknaptár című - több kiadást megélt - kötetből válogattam.

Az összeállítás különlegessége, hogy minden vers mellett ismert költőkől széljegyzetek, kommentárok találhatóak. (A könyvben nem csak József Attila-versek szerepelnek.)

Horgas Béla szerkesztő előszavában - Tartózkodó kérelem az Olvasóhoz - ezt írja: „... a kommentárokkal csupán társaságot kívántunk adni az Olvasónak: kapaszkodót, ha először,

biztatást, ha többször találkozik a verssel. S ha úgy adódik, hogy egy-egy mozzanatot valaki másképp érez vagy ért – hát legyen a kommentár vitatható ellentét.”

Ebben az „időkastélyban”, „vers-univerzumban” egyedül, de nem magára hagyottan barangolhat az Olvasó, s amelynek kiemelkedő találkozási pontjai a József Attila-versek.

Eszmélet, Klárisok, A Dunánál, [Ime, hát meglettem hazámat...] s hozzájuk Nemes Nagy Ágnes, Ágh István, Tandori Dezső, Beney Zsuzsa széljegyzetei...

ESZMÉLET

Földtől eloldja az eget
a hajnal s tiszta, lágy szavára
a bogarak, a gyerekek
kipörögnek a napvilágra;
a levegőben semmi pára,
a csilló könnyűség lebeg!
Az éjjel rászálltak a fákra,
mint kis lepkék, a levelek.

2
Kék, piros, sárga, összekent
képeket láttam álmaimban
és úgy éreztem, ez a rend –
egy szálló porszem el nem hibbant.
Most homályként száll tagjaimban
álmom s a vas világ a rend.
Nappal hold kél bennem s ha kinn van
az éj – egy nap süt idebent.

3
Sovány vagyok, csak kenyeret
eszem néha, e léha, locska
lelkek közt ingyen keresek
bizonyosabbat, mint a kocka.
Nem dörgölődzik sült lapocka
számhoz s szívemhez kisgyerek –
ügyeskedhet, nem fog a macska
egyszerre kint s bent egeret.

4
Akár egy halom hasított fa,
hever egymáson a világ,
szorítja, nyomja, összefogja
egyik dolog a másikat
s így mindenik determinált.
Csak ami nincs, annak van bokra,
csak ami lesz, az a virág,
ami van, széthull darabokra.

5
A teherpályaudvaron
úgy lapultam a fa tövéhez,
mint egy darab csönd; szürke gyom
ért számhoz, nyers, különös-édes.
Holtan lestem az őrt, mit érez,
s a hallgatag vagonokon
árnyát, mely ráugrott a fényes,
harmatos szénre konokon.

6
Im itt a szenvedés belül,
ám ott kívül a magyarázat.
Sebed a világ – ég, hevül
s te lelkedet érzed, a lázat.
Rab vagy, amíg a szíved lázad –
úgy szabadulsz, ha kényedül
nem raksz magadnak olyan házat,
melybe háziúr települ.

7
Én fölnéztem az est alól
az egek fogaskerekére –
csilló véletlen szálaiból
törvényt szőtt a mult szövőszéke
és megint fölnéztem az égre
álmaim gőzei alól
s láttam, a törvény szövődéke
mindig fölfeslik valahol.

8
Fülett a csend – egyet ütött.
Fölkereshetnéd ifjúságod;
nyirkos cementfalak között
képzeltél egy kis szabadságot –
gondoltam. S hát amint fölállok,
a csillagok, a Göncölök
úgy fénylenek fönt, mint a rácsok
a hallgatag cella fölött.

Ennek a nagy versnek egyik legfőbb hatása éppen a kihagyásaiban van, vagy inkább a szorosra kötött versszakok és a laza, kihagyásos versfűzés ellentétében. Olyan ez a vers, mint a hajdanvolt Ráchel legendabeli díszfátyola: kemény aranyhímzés-lapok fátyolszövetre illesztve; vagy, hogy magával a verssel érveljünk: olyan, mint az éjszakai, kivilágított vonatablakok; fény és homály, keménység és lazaság együtt adják hasonlíthatatlan hatását.

(...) azt is állíthatnánk, hogy az Eszmélet szerkezete szürrealista, de a költő már nem a szavak, a sorok szabadon asszociáló távolságával él, hanem a versszakok közt tágtítja minél levegősebbé, mint egy széles oszlopsorét. Vers az, amit nem lehet prózában elmondani, de különösen: ki tudná elmondani egy oszlopsornyis vers oszlopközeit?

Hogy azonban az oszlopközök terét használhassuk, mégiscsak ki kell faragnunk az oszlopokat. A vers többé-kevésbé a sorközökért íródik, de ahhoz meg kell írni a sorokat is. Mi hát az, amit József Attila belefarag az Eszmélet versszakaiba? Ha hanyagul akarnánk felelni a kérdésre, azt válaszolhatnánk: mindent. (Nemes Nagy Ágnes)

KLÁRISOK

Klárisok a nyakadon,
békafejek a tavon.
Báránygané,
bárányganéj a havon.

Rózsa a holdudvaron,
aranyöv derekadon.
Kenderkötél,
kenderkötél nyakamon.

9
Hallottam sírni a vasat,
hallottam az esőt nevetni.
Láttam, hogy a mult meghasadt
s csak képzetet lehet feledni;
s hogy nem tudok mást, mint szeretni,
görnyedve terheim alatt –
minék is kell fegyvert veretni
belőled, arany öntudat!

10
Az meglett ember, akinek
szívében nincs se anyja, apja,
ki tudja, hogy az életet
halálra ráadásul kapja
s mint talált tárgyat visszaadja
bármikor – ezért őrizi meg,
ki nem istene és nem papja
se magának, sem senkinek.

11
Láttam a boldogságot én,
lány volt, szőke és másfél mázsa.
Az udvar szigorú gyöpen
imbolygott göndör mosolygása.
Ledőlt a puha, langy tócsába,
hunyorogott, röffent még felém –
ma is látom, mily tétovázva
babrált pihéi közt a fény.

12
Vasútnál lakom. Erre sok
vonat jön-megy és el-elnezem,
hogy szállnak fényes ablakok
a lengedező szosz-sötétben.
Igy iramlanak örök éjben
kivilágított nappalok
s én állok minden fülke-fényben,
én könyöklök és hallgatok.
1934 első fele

Szoknyás lábadozása
harangnyelvek ingása,
folyóvízben
két jegenye hajlása.

Szoknyás lábadozása
harangnyelvek kongása,
folyóvízben
néma lombok hullása.
1928 nyara

Zenije olyan mozarti könnyedségű, szinte már feledteti tragikus tartalmát, a szavak profán jelentését. Az első strófától alászáll a tekintet, a vers a női testen nyaktól a derékig, lábíg. Az asszociációk távoliak, túl az udvarlás szokványain az elborzasztásig merészkednek, békafekék a tavon-nyakon nem éppen szerelmes kívánság, amit a hóra potyogtatott báránnyal alig enyhít. A reménytelen vágyakozást hessegetné, de még a rózsaholdudvar-aranyöv erősi ékessége is az öngyilkosság képzetét váltja ki, olyan ez a rész, mint csőd a szeretkezésben, ekkor döbben magára, ekkor szólal meg egyes szám első személyben: kenderkötél nyakamon fojtogat, s innen visszagondolva már a klárisok is fojtogatnak. Ezen a két ellentétes megállapításon áll a vers. Hasonlat a szoknya és a harang, a láb és a harangnyelv, a szépség dicsérete, a lélekharang kongása is ugyanakkor. A láb-jegenye metaforában hagyja örökül a hiányt, a világnagy őszi szomorúságot.

A Klárisok dalba rejtett ballada. Szerelmet vallottam ezzel a verssel valamikor, és egyikünk sem vette észre, milyen rettenetes, ölelkező ringatózás volt, nyári, őszi, téli tájkép, amibe huszonhárom évesen, József Attila-i korban, olyan gyönyörűen beleillettünk. (Ágh István)

A DUNÁNÁL

A rakodópart alsó kövén ültem, néztem, hogy úszik el a dinnyehéj. Alig hallottam, sorsomba merültem, hogy fecseg a felszín, hallgat a mély. Mintha szivemből folyt volna tova, zavaros, bölcs és nagy volt a Duna. Mint az izmok, ha dolgozik az ember, reszel, kalapál, vályogot vet, ás, úgy pattant, úgy feszült, úgy ernyedett el minden hullám és minden mozdulás. S mint édesanyám, ringatott, mesélt s mosta a város minden szennyését. És elkezdett az eső cseperészni, de mintha mindegy volna, el is állt. És mégis, mint aki barlangból nézi a hosszú esőt – néztem a határt: egykedvű, örök eső módra hullt, szintelenül, mi tarka volt, a mult. A Duna csak folyt. És mint a termékeny, másra gondoló anyának ölen a kisgyermek, úgy játszadoztak szépen és nevetgeltek a habok felém. Az idő árján úgy remegtek ők, mint sirköves, dülöngő temető.

II.

Én úgy vagyok, hogy már száz ezer éve nézem, amit meglátok hirtelen. Egy pillanat s kész az idő egésze, mit száz ezer ős szemléltet velem. Látom, mit ők nem láttak, mert kapáltak, öltek, öleltek, tették, ami kell. S ők látják azt, az anyagba leszálltak, mit én nem látok, ha vallani kell. Tudunk egymásról, mint öröm és bánat. Enyém a mult és övök a jelen. Verset írunk – ők fogják ceruzámat s én érzem őket és emlékezem.

III.

Anyám kún volt, az apám félig székely, félig román, vagy tán egészen az. Anyám szájából édes volt az étel, apám szájából szép volt az igaz. Mikor mozdulok, ők ölelik egymást. Elszomorodom néha emiatt – ez az elmulás. Ebből vagyok. „Meglásd, ha majd nem leszünk!...” – megszólítanak. Megszólítanak, mert ők én vagyok már; gyenge létemre így vagyok erős, ki emlékszem, hogy több vagyok a soknál, mert az őssejtig vagyok minden ős – az Ős vagyok, mely sokasodni foszlik: apám- s anyámmá válok boldogon, s apám, anyám maga is ketté oszlik s én lelkes Eggvé így szaporodom! A világ vagyok – minden, ami volt, van: a sok nemzedék, mely egymásra tör. A honfoglalók győznek velem holtan s a meghódoltak kínja meggyötör. Árpád és Zalán, Werbőczy és Dózsa –

török, tatár, tót, román kavargó e szívben, mely e multnak már adósa szelíd jövővel – mai magyarok! ... Én dolgozni akarok. Elegendő harc, hogy a multat be kell vallani. A Dunának, mely mult, jelen s jövőndő, egymást ölelik lágy hullámai. A harcot, amelyet őseink vívtak, békévé oldja az emlékezés s rendezni végre közös dolgainkat, ez a mi munkánk; és nem is kevés. 1936. június

Ötveharmadik éve a Dunánál lakom, ültem a rakpart egyik alsó kövén, olvastam érettségi tételek helyett ötvenhétben Rejtő Jenőt, futottak közös dolgaink, apám a háború előtt, államvasutak, kereskedelmi igazgatóság, német vezérkar és „román olaj”, tarifák kormányzósértési per, fél év, törölve, öngyilkossága előtt megmentett minket még gróf Teleki Pál – a Duna, közös dolgaink, mind rendezetlenek, mind rendesek úgy, hogy nem rendtelene, rendtelene. Vagyunk valakik ezzel mind. Lehetett volna: egy börtönviselt apa fia, de a rendszer megbukik, ő elindul akaratlan egy úton; apám mondta 45 után: ezeknek nem jövők azzal, hogy azok, akik ugyanannyit értek, más módon csupán... Nem, a Duna mellett a leomló házban túléltük az ostromot, nem tudtam, miféle „közös dolog” a malenkij robot, apám nagy papírhengerekkel a Déli pályaúdvarról minden este visszatért, a csaknem íve-csúcsáig rom-gátas Alagútban bujdosott, Széchenyi Lánchídját lerobbantották, az Akadémiaórlól azt se tudtam, létezik; megéltük a következő tizenhét évet, míg diplomám megszerezte munkájával apám, nem lett „amúgy” börtönviselt, nem lett „emígy” sikeres, semmi közös dologban, volt neki valami a szerbekkel még az első világháború idejéről közös dolga, nem utazhatott oda, katoná volt Mackenzennél, hadnagy, tizennyolc évesen, egyszer beúszott, meséli, a mai Titograd körül húnyt szemmel a közös tengerbe, tehenek fürödtek ott nem sokkal azelőtt, felnézett az égre, körötte merő-egy-tehénlepény volt a tenger színe, s ez nem Monet tavirózsáival közös dolog. Lehetnek-e közös dolgok úgy, hogy a világ bárkijével nem közősek! Mentem Vincennes erdején át az ügetőre, a kis párizsi patak felszíne hallgatott, minden évszakban más képeket dobott, békalencsét vagy tisztaságot, levelet, s apró zúgóknál látszott, hogy a mély fecseg, a ránk kényszerített közös-dolog-mély, nem lesz soha nyugodt felszínünk, nem, erretajt... (Tandori Dezső)

(IME, HÁT MEGLELTÉM HAZÁMAT...)

Ime, hát megleltem hazámat, a földet, ahol nevemet hibátlanul írják fölémbem, ha eltemet, ki eltemet.

E föld befogad, mint a persely. Mert nem kell (mily sajnálatos!) a háborúból visszamaradt hűszfílleres, a vashatos.

Sem a vasgyűrű, melybe vésve a szép szó áll, hogy új világ, jog, föld. - Törvényünk háborús még s szebbek az arany karikák.

Egyedül voltam én sokáig. Majd eljöttek hozzám sokan. Magad vagy, mondták; bár velük voltam volna én boldogan.

Igy éltem s voltam én hiába, megállapíthatom magam. Bolondot játszottak velem s már halálom is hasztalan.

Mióta éltem, forgószélben próbáltam állni helyemen. Nagy neveltség, hogy nem vétettem többet, mint vétettek nekem.

Szép a tavasz és szép a nyár is, de szebb az ős s legszebb a tél, annak, ki tűzhelyet, családot, már végképp másoknak remél. 1937. nov. 24.

A legutolsó vers. Mert ezután már: A többi: néma csend. Elválása az élettől – nem könnyen és nem gyorsan, mintegy két-három év alatt, megtörtént.

Ezek a szavak már a fájdalomtól szólnak – mert ő, akiben túlfokozott érzelmek lobogtak, gyermeken erős vágyak és kötődések, most átlépett az érzelmek másik oldalára: az én-től megfosztott érzelmek közé.

Ez a Már végképp másoknak remél nem üres szó: vágy a másokra, de már nem a szeretetre: pusztá létezésükre. Ebben a vágyban már semmi sincs a lélek kiszolgáltatottságából. Az értelem magához emeli, felnöveszti az érzelmet. Az érzelem belátja az úrt. Ez a vers nem a mélységből kiált: a magányos csúcsról, ahol már érdektelen az, hogy a magasságot a mélységtől megkülönböztessük.

Tökéletes és félelmetes. Mert tökéletességével magába zárja, körre formázza az életművet. A tisztánlátás mesterműve: az érzelem és az értelem összekattan. Ezért nem eshet több szó utána: mert a fájdalom beteljesedése: befejezés.

Kinek lesz - lesz-e valamelyikünknek is – ennyi ereje akkor: nyitott szemmel fekvődni a csikorgó kerek: az elkövetkező néhány nap, a hideg téli este, a végső elborulás végzete alá!

(Beney Zsuzsa)

A Rózsahegyi Iskola hírei

Bozsik foci Mezőberényben – Élmény és fejlődés a pályán

Február 28-án Mezőberény adott otthont a legújabb Bozsik foci fordulónak, ahol a fiatal labdarúgók ügyességüket és játékos készségeiket fejleszthették. A rendezvény célja nem az eredmények rögzítése volt, hanem a mozgás öröme és a sport szeretetének erősítése.

A Bozsik-program továbbra is kiváló lehetőséget nyújt a gyerekeknek arra, hogy megszeressék a sportot, új barátokat szerezzenek, és tapasztalatokat gyűjtsenek a pályán.

„Kisze, kisze szalmából,
perzselődj a lángoktól,
vörös táncban hamvadj el,
nekünk most már tavasz kell!”

Március 4-én iskolánk tanulói a kiszebáb elégetésével búcsúztatták a telet. A műsort minden évben a 4. évfolyamos gyerekek és tanítóik szervezik meg. Ebben a hagyományörző programban az iskolába készülő ovisok és szülei is részt vehetnek, miután első két órában betekintettek az alsó tagozaton folyó munkába.

Emily

Iskolánk felső tagozatos osztályai február végén rendhagyó angol órákon vettek részt. Az angol órák vendégei iskolánk egykori tanulója Anita Coburn és kislánya, Emily, voltak, akik az angliai Saffron Waldenben élnek. Emily Angliában született, és jelenleg is ott él családjával. Tavaly már ellátogatott hozzánk, így több tanulóval ismerősként köszöntötték egymást. Ezúttal is rengeteg érdekességet osztott meg velünk: mesélt családjáról, szülővárosáról, az iskolai életről és szabályokról, mindezt természetesen angol nyelven. Emily lelkesen válaszolt a diákok kérdéseire, és szívesen részt vett az angol nyelvi játékokban. Jó hangulatban teltek az órák, ismét sok érdekes információval gazdagodtunk, és a diákoknak lehetősége volt megszólalni angol nyelven. Köszönjük Anita és Emily, hogy ismét színessé tettétek angol óráinkat, várunk Titeket jövőre is.

Kállai 100

Március 4-én a gyomai születésű Kállai Ferenc színész előtt tisztelgő vándorkiállítás megnyitóján vettünk részt a Nemzeti Színházban. A kiállítás megnyitóján beszédet mondott Hegedűs D. Géza Kossuth-díjas színművész, a Nemzet Színésze, a Kállai Ferenc Alapítvány elnöke. A Kállai 100 emlékévé programjait bemutatta Toldi Balázs polgármester úr. A kiállítást Dr. Szonda István muzeológus, a Gyomaendrőd Kállai Ferenc Népfőiskola Alapítvány elnöke nyitotta meg. A kiállítás március 4 – 14. között szabadon megtekinthető az előadások ideje alatt a Nemzeti Színház első emeleti előcsarnokában. A megnyitót követően a színházban felkerestük Rózsahegyi Kálmánnak, a színház örökös tagjának emlékhelyét, ahol elhelyeztük a megemlékezés koszorúját.

Robotverseny

Nyolcadik alkalommal került megrendezésre az országos SZC Nemes-Linamar Robotverseny a békéscsabai Nemes Tihamér Szakközépiskolában, amely március 7-én várta a vállalkozó programozókat. Iskolánk először képviseltette magát ezen a megmérettetésen. A verseny során olyan robotot kellett építeni, amely pályát a robot a lehető legrövidebb idő alatt

jár végig. A versenyben két fős csapatok jelentkezését várták. A rózsahegyi robotikasokot Félix Noel és Orosz Almos 7.b osztályos tanulók képviselték az általános iskolások free style csoportjában. Nagyon izgalmas és szórakoztató napot töltöttek el, és sok tapasztalattal gazdagodtak. Gratulálunk.

Jótekonysági Vacsora

Március 8-án rendezte meg iskolánk szülői közössége a 28. Rózsahegyi Jótekonysági Vacsorát a Bowling Treff-Étteremben. Az est témája ezúttal a tavasz volt. A színes virágok és asztaldekorációk Kocsis-Pésó Irma tanárnő és a rajz szakkörös tanulók keze munkáját dicsérte. A pedagógusokból és szülőkből álló kórus által előadott dalok is a tavasz hangulatát idézték. A hagyományokhoz híven játékkal is készültünk, a virtuális szabadulószoza kérdései is a tavaszhoz kapcsolódtak. Az est jó hangulatáról és a hajnalig tartó táncról Oláh Péter gondoskodott. Köszönjük támogatóinknak, hogy értékes tombolatárgyak felajánlásával, illetve támogatójegyek vásárlásával járultak hozzá az est sikeréhez. Köszönjük a szülőknek és kollégáknak az est megszervezésébe és lebonyolításába fektetett sok-sok munkát és energiát. Az est bevételéből ez alkalommal iskolai programjainkat szeretnénk színesíteni, változatosabbá, élményszerűvé tenni.

Mini természettudósok

Elindult iskolánkban a „Mini természettudósok” programsorozat, melynek keretében a 7.b osztály tanulói tartanak természettudományos kísérletekkel tarkított órát az alsó tagozatos diáktársaiknak. Eddig a 4. b és a 3. a osztályok látogatták meg a felsősöket. Az iskolai „jógyakorlat” célja a tanulók közötti tudásközpontú kapcsolatok kiépítése, a tudományos érdeklődés felkeltése, a korcsoportok közötti tudásmegosztás kifejlesztése. Az alsós tanulóink oltottak tüzet semmivel, készítették vízvulkánt, habkigyót, gyorsan hízó állatot, kísérleteztek a sűrűséggel és a hajszálcsövességgel. Mindegyik osztály nagyon jól érezte magát, és sok hasznos ismerettel gazdagodott.

Március 15.

„Magyarország az én kedves szép hazám,
Oda fáj csak gyöngé szívem igazán
Vigy el, vigy el édes lovam hazámig,
Hogy ne fájjon gyöngé szívem sokáig.”

Az 1848-49-es forradalomról és szabadságharcról emlékeztünk meg március 14-én az iskolában, 15-én pedig a Szent Imre templomban a városi ünnepeken. A műsor irodalmi részét Kázmér-Bálint Zsuzsa tanárnő vezetésével az irodalom szakkör tagjai adták elő. Az énekkart Nagy Ildikó tanárnő vezényelte. A kreatív szakkör látványos előadását Kocsis-Pésó Irma tanárnő tanította be. Köszönjük a felkészítőket és a közel 60 tanuló munkáját, büszkék vagyunk a színvonalas, méltó megemlékezésre.

Észkaszinó

Diákönkormányzatunk március 18-án szervezte meg az Észka-színöt. A felső évfolyamos diákok 5 fős csapatokkal, 9 állomáson át versenyezve képviselték osztályaikat. A gyerekeket különböző logikai feladatokkal, memória és kvíz játékokkal várták az állomásvezetők. Különösen nagy szerepet kapott a megfontolt, bátor kockázatvállalás és a szerencse vagy balszerencse kérdése is.

A víz őrangyalai

A Víz Világnapján versenyt hirdettünk az alsós gyerekeknek iskolánkban. A „víz őrangyalai” címet az az osztály nyerhette el, amelyik faliújságján a legötletesebben mutatta be a víz fontosságát, hívta fel a figyelmet a vizek megővésére.

Az osztályok és tanítóik lelkesen kézműveskedtek, nyírtak, ragasztottak, festettek, színezték, így szebbnél szebb alkotások születtek. Az osztályok többsége egy teljes hetet szánt a témára: vízzel kapcsolatos játékokat készítettek, és próbálták ki együtt, sokan használtak a tanórákon digitális játékokat, a gyerekek verseket és meséket hallgathattak a témáról.

A „víz őrangyalai” címet az idén a 2.b és a 4.b osztályok nyerték el. Gratulálunk!

Pénz7

Iskolánk ebben a tanévben is csatlakozott a Pénz Témahét kezdeményezéséhez, mely március 3-7. között került megrendezésre az ország több mint 1300 iskolájában. Tanulóink nagy örömeire iskolánkban 3. alkalommal tartottuk meg ezt a programot, melynek keretében különös figyelmet fordítottunk a pénzügyi tudatosság, a bankkártya-használat, az online térben elkövetett pénzügyi csapások meg- és felismerésére.

Versmondó verseny

Ebben a tanévben is megrendeztük a városi versmondó versenyt megelőző iskolai fordulót, amely igen népszerű tanulóink körében. A megmérettetés az alsósok versenyével kezdődött, amelyet öt főből álló zsűri értékelt, melynek két óvónő is a tagja volt, akik minden évben nagy örömmel várják az eseményt, hogy láthassák volt kis óvodásaik fejlődését. Idén is rendkívül nehéz dolga volt a zsűrinek, hiszen 52 tanulóból kellett kiválasztani azokat, akik képviselik iskolánkat a Határ Győző Városi Könyvtár által „A magyar költészet napja” alkalmából meghirdetett versenyen.

Az iskolai forduló után a diákokat oklevéllel, emléklappal, apró ajándékokkal, könyvekkel jutalmaztuk meg. Minden résztvevőnek és helyezettnek gratulálunk!

Digitális témahét - Játékos és hatékony nyelvtanulás a KRÉTA IFM-mel

A Digitális Témahét keretein belül a 6. a és 6. b osztály tanulói részt vettek az I. Országos KRÉTA IFM Nap programján. Az élő, online angol nyelvi órán a gyerekek megismerkedtek a KRÉTA Idegennyelvi Felkészítő Modul (IFM) nyújtotta innovatív nyelvtanulási lehetőséggel, mely játékos feladataival élvezetesebbé és motiválóbbá teheti a nyelvtanulást angol, német spanyol és francia nyelven. Ez a nyelvtanulási program minden Kréta rendszer használó iskola tanulói és tanárai által elérhető a KRÉTA Digitális Kollaborációs Térből. A tanulók nagyon élvezték a foglalkozást, mivel saját mobil eszközeiken játékosan, érdekes feladatok segítségével gyakorolhatták az angol nyelvet. Köszönjük a lehetőséget.

További képek és cikkek iskolánk honlapján tekinthetők meg: <https://www.rozsahegyiiskola.hu/>

Az endrődi plébánia templomainak művészeti emlékei 2.

Kedves Olvasók!

Évekkel ezelőtt Endrődön kaptam valakitől egy írásos anyagot az endrődi templomunkról.

Sajnos, már nem tudom, kitől és mikor.

Újságunk hasábjain most folytatásokban megjelenik.

Ha valaki ráismer, hogy az ő munkája, kérem, jelezze!

Addig is köszönet az ismeretlen személynek, aki a plébániai Historia Domust feldolgozta.

*Iványi László
főszerkesztő*

A hajó mennyezetes, a szentély bolthajtásos. Kívül-belül jól volt vakolva, a tető zsindelemmel fedve. A kórus szilárd oszlopokon és bolthajtáson nyugszik. Rajta orgona. Oltár egy, festett fából. Padokban még volt hiány. Sírboltja még nem volt, de 6 rénusi forintért falai közt lehetett temetkezni. Sekrestye boltozatos volt, ablakait vasrostellyel látták el. Öröklámpa nem volt. „Monstrancia és cibórium aranyozott réz. Kehely kettő. Baldachinum ócska. Lobogó hat. Két Mária-szobor. Egyik hordozható öltözetes a kisoltár helyén. Másik a sekrestyében csinosan faragott és festett, felhasználható az állítandó második kisoltárra. A szentély falán szép Mária-kép fakezetben, előtte kettős gyertyatartó” - olvashatjuk a Historia Domusban. – Közélemben tűzveszélyes, rozzant házak, legközelebb pedig a düledező iskola, melyet ez alkalommal le is romboltak, a többiek eltávolítását is elrendelte Harruckern.

A plébános tehetősnek volt mondható, hiszen jövedelme a követezőkből állott: az uraság által adott hatköblös földről, melyet maga műveltet, mintegy 16 köből, a hívek által műveltből mintegy 20 köből búza. Párbérből 80 köből búza és 90 rénusi forint, de itt sok a hátralék; árpa 18 köből. A hívektől adományozott szénából 10, az uraságtól adott kaszálón 6 boglya széna. A hívektől 6 akó bor, 10 öl fa, 1 hízott sertés, 100 font só, 1 font bors, 12 font faggyú, 50 font hús, 10 icce vaj, 1-1 véka lencse, borsó, kása, minden földes pártól 30 és 1 pozsonyi mérő, zsellértől pedig fél pozsonyi mérő búza. Kereszteléstől 15 krajcár gyermekágyas avatásától 1 kenyér és tyúk, esketésért 3 máriás; nagy és kis temetéstől 30 krajcár, énekes miséért 1 rénusi forint, csendesért 30 krajcár; temetési prédikáció 1 frt. A földesúr bőkezűségéből segély címen 50 rénusi ft és misékért 25 rénusi ft. Vízkereszt adomány fölmehet 2 frt-ra. Az egésznek pénzértéke mintegy 380 rénusi forint.

1755-ben a paplakot is megújították, valamint új iskola épült.

1762-ben már volt a templomnak két mellékoltára. Ekkor ferences (minorita) barátok is segítették a plébános munkáját.

1766-ban újabb fontos dolog történt: a Kármelhegyi Szűz Mária oltárt privilégizálttá nyilvánították, azaz kiváltságos oltár lett. 1769-ben téglatorony épült.

1772-ben augusztus 15-én Lányi Mihály plébános a Kőrösbe fulladt. A templomban temették. A följegyzés szerint ő volt az utolsó szakállas plébános.

1776-ban báró Harruckern 500 rénusi forintot hagyott misealapítványul. Az egyházmegyei főpénztárban bevételezték.

1778-ben a Harruckern által betelepített szlovák (tót) lakosság zöme eleinte még nem tudott magyarul. A plébános később, amikor már csak 60 fő nem értett magyarul, megvesszőztette azt, aki egy összeírás alatt nem volt hajlandó magyarul megszólalni. 1782-ben már csak az öreg egyházi fordította magyarra a prédikációt...

1779-ben a panasz megújulván, a püspök elrendelte, hogy minden második vasárnap katekézis, 2. vagy 3. vasárnapon pedig prédikáció legyen tót nyelven.

1781-ben Barics Bálint plébános szerződést köt a hívekkel a járandóságra nézve. Engedélyt kap, hogy megáldhassa a két új temetőt s ezek keresztjét, melyeknek fenntartására a község kötelezte magát. Ekkor nyílt meg tehát a szarvas- és a gyomavégi temető. Idáig csak egy volt, a régi templom északi oldalán, a Kőrös parton, míg a templom déli oldalán a falu terült a Kőrösnek Szarvas és Gyoma felé kanyarodó déli partján.

1796-ban a templom szint gazdagnak mondható: volt már ezüst monstranciája, két ezüst cibórium, 11 színes casulája, öt zászlója, sőt, egy öltöztethető szobra is. Maga a templom 16 $\frac{3}{4}$ öl hosszú és 4 $\frac{1}{2}$ öl széles volt.

1795-ben Sulykó Mátyás vasárnapi dolgozásért 12 pálcával büntették. Fialatok közül egyesek pedig a húsvéti gyónás idejében táncoltak; 3 legény húsvét másodnapján öntözni járván megrészegetett s misére nem ment: 10 pálcával büntették. A hadnagyoknak esti harangzó után mindenkit haza kellett hajtaniuk.

1798-ban felkerült a toronyba a harmadik harang, egy 15 mázsás. Még ugyanakkor a hatalmas Harruckern birodalom feloszlik az örökösök között. Endrőd a Stockhammer grófoké lesz.

Megindul hamarosan az új templomra való gyűjtés, amit tettek követnek. A Historia Domus gondos könyvelése szerint a „méltóságos familia” 1799-1804 között erre a célra 18.433,33 rénusi forintot ad, a falu ehhez 18.050 rénusi forintot tesz hozzá, míg a lakosság újabb 3.702 rénusi forinttal toldja meg. Egyéb forrásokból rendelkezésre áll még erre a célra 1.826 rénusi forint.

Azt is tudni, miből mennyit rendeltek a templom építéséhez. Mész: 3.356 köből, 2.582 száldeszka, 1.252 sima ölfá, 836 szál fenyő, 143 mázsa vas, 1.613.150 darab téglá... Az oltárcsinálónak és képírónak 3.500 forintot fizettek. A nagy oltárt 1.300-ért és a két kis oltárt 1.300-ért vállalta Sporer egri képíró. A nagy oltárképet Seft József pesti piktor (festő) készítette 430 forintért. A katedrát, szobrokat, köztük a hat anygalt aranyozták is, ami összesen újabb 470 rénusi forintba került. Az endrődi templom tehát a Historia Domus szerint mindösszesen 42.013 rénusi forintban volt.

A vallásos hívek nem feledkeztek meg papjukról sem: paplakot építettek számára, amit teljesen a falu népe fizetett. Ehhez 304.800 téglát használtak fel. 3.127,16 rénusi forintból sikerült mindezt kihozni.

Ekkortájt már gyűlnek a templom javára felajánlott adományok, szép számmal maradnak miseadományok, megjelennek a kisebb alapítványok, ill. hagynak az emberek – például haláluk után – kisebb összegeket vagy állatokat a templomra. Ezek nagy mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy Endrőd temploma folyamatosan szépülhessen, a plébánia pedig a történelmileg nehéz időszakokban talpon maradjon és lehetőleg kis tartalékkal is rendelkezhessék. Ezekről a Historia Domus hűségesen vezető mindenkori plébános mindvégig hálás szívvel beszámol.

1806-ban szent Péter és Pál apostolok köszöbrot kapnak, amit Mózer József egri mester készít 670 forintért és öt köből búzáért.

1809-ben Kümmer Emmánuel túri orgonakészítő 22 változatú orgonát készít az endrődiek számára, mely szállítással együtt 5.583,27 ft-ba kerül.
(folytatjuk)

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

Magyar Falu Program

A faluprogram kapcsán jutottak eszembe gyermekkori emlényeim. Tizenhárom éves lehettem, mikor haza érkeztem Endrődre. A nyarak nagyrészt pestiként itt töltöttem. Viktus néném másnap mondta, hogy már nagyfiú vagyok és vasárnap nem vele megyek a kismisére, hanem Máté bátyámmal, a 10 órákor kezdődő nagymisére. Boldog voltam, hogy a férfiak oldalán ülhetek. Néném miután elment a kismisére, Máté bátyám felkűldött a padlásra tűzrevalóért, ő pedig levágott egy szelet szalonnát, kakastaréjra vágta,

majd ketté és beletette a kis piros lábosba, ami rákerült a tűzhelyre. Amíg a szalonna sült megpuccolt két kisebb hagymát, majd a két darabra vágott szalonnát kivette az edényből és a hagymát megdinsztelte. Ez a nyári konyhában készült étel volt a reggelink. Fél tízkor már ünneplőbe öltözve mentünk a templomba. A mise után indultunk haza. 8-10 férfi beszélgetve haladt, majd a Csendes kocsmához érve valaki javaslatot tett, hogy gyerünk be egy serre. Nem mindenki ment ugyan, de négyen-ötten igen. Volt, hogy Imre bácsi sajnálkozva mondta, hogy a sör elfogyott, akkor a társaság lehet, elfogadta az ajánlatát és fröccsöt ittak vagy mentünk tovább a volt Szakálos kocsmába. Nekem mindig jutott egy bambi. Ezek a nyolcvan körüli emberek nem ittak sokat, a kocsmá is inkább a beszélgetést szolgálta. A már bent lévőekkel is váltottak néhány szót. Fél egyre értünk haza, ahol várt bennünket a finom ebéd. Így telt egy vasárnap délelőtt.

Várfi András

Gyopáros Alpár: Jó hír a falvaknak a Magyar Falu Program bővítése

A Magyar Falu Program újabb pályázatain lehet a falusi kisboltok, vegyeskereskedések, kocsmák működtetésére, templomok felújítására többmillió támogatásokat igényelni - közölte a modern települések fejlesztéséért felelős kormánybiztos a kormányzati döntések kapcsán szerdán a Facebook-oldalán.

Gyopáros Alpár a videóban elmondta: hatodik éve vannak a

magyar falvak a kormányzat fókuszában, akkor indult el a Magyar falu program, és a kormány most újabb pályázatok indításáról döntött. Tájékoztatása szerint a falusi kisboltok, az 5000 lélekszám alatti településeken működő vegyeskereskedések 3 millió forintig igényelhetnek támogatást működésükhöz, rezsiadásaikhoz, bérköltségeikhez. A programba az idén bekapcsolódnak a falvakban működő hentesek is. **A kormány döntött arról is, hogy minden magyarországi településen, a legkisebb faluban is legyen ATM, azaz készpénzkifizető automata, hiszen az Országgyűlés döntött a készpénzhasználat jogáról és ezt az alaptörvényben is rögzítette** — közölte Gyopáros Alpár.

Kiemelte továbbá, hogy minden falunak ékköve, büszkesége a temploma. A kormány most arról döntött, hogy újraindítja a templomfelújítási programot, ennek köszönhetően több száz kistelepülésen újulhatnak meg a templomok. Beszámolt arról, hogy már nyitva van egy pályázati lehetőség az 1000 lélekszám alatti települések kiskocsmái számára. Ezek tulajdonosai működésre vagy energetikai célú beruházásokra 3 millió forintig igényelhetnek támogatást. A kormány döntésének köszönhetően ez a lehetőség most megnyílik az 1000 és 2000 lélekszám közötti településeken is.

További jó hír, hogy az év második felében újabb pályázatok érkeznek a Magyar falu programban utcák, járdák, közintézmények, közösségi terek fejlesztésére – tette hozzá Gyopáros Alpár.

forrás: origo.hu

Körös Úszó Egyesület Gyomaendrőd

Úszótanfolyam

Legyen része gyermeked egy igazán minőségi, jó hangulatú úszásoktatásnak!

- 10 alkalom
- víz alatti videó
- egyedi oklevél

20.000 Ft + 10 alkalmas bérlet

Turnusok:

- június 30 - július 11
- július 14 - július 25
- július 28 - augusztus 8

Elérhetőségek:

- Messenger üzenet
- goczfalvibalazs@gmail.com
- 06 70 502/6175

**GÖNCZFALVI BALÁZS
GÖNCZFALVI ÁROS**

SAJTKÉSZÍTŐK ÉS KÉZMŰVESEK KIRAKODÓ VÁSÁRA
 Sajtverseny • Sajtudvar • Kézműves borok, pálinkák, sörök

XXVI. GYOMAENDRŐDI Nemzetközi SAJT- ÉS TÚRÓFESZTIVÁL

2025. Május 1-3.

Gyomaendrőd, Szabadság tér

Május 1. (1. nap - csütörtök)

10:00 - 14:00 - Retró Majális zenés programok a színpadon.
 10:00 - 11:00 - Puj Ferenc, Rostás József, Dógi Csaba cigányzenekara
 10:30 - Májusfa állítás a Körösmenti Táncegyüttes közreműködésével
 11:30 - 12:30 - Pólus Viktor zenei műsora
 13:00 - 13:45 - Szilágy Attila és Dóge Csaba interaktív gyermekműsora
 14:00 - 17:00 - „Gyomaendrőd szeretlek” Gyomaendrőd művészeti csoportok bemutatói (Kállai Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola, Kangoo, Pelyva Kira, KörösFit Diáksport Egyesület, Színfolt Mazsorett Táncegyesület, 18:30 - Gyomaendrőd Zenebarátok Kamarakórus)
 19:00 - Megnyitó
 19:30 - Fáklyás felvonulás a Színfolt Mazsorett Táncegyesület felvezetésével
 20:00 - Kapunyitás
 21:00 - T.DANNY
 22:15 - Dj Corvin
 23:00 - Seladi
 00:00 - Joer Junior
 01:00 - Programzárás

Május 2. (2. nap - péntek)

10:00 - 14:00 - Gasztró programok
 10:00 - Túrógombóc-főzés bemutató
 10:00 - „Gasztróbusz” ételkészítési bemutató
 11:00 - AASZC Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola tejfeldolgozó bemutatója
 12:00 - „Szeretlek a palacsintát” (Palacsinta sütés közismert emberekkel)
 12:00 - 13:00 - Jó ebédhez szól a nóta - Kiss Duó citerazenekar műsora
 14:00 - Alma Együttes (Gyermekműsor)
 15:15 - Grimm-Busz Színház (Gyermekműsor)
 16:00 - Brandnyúl (Gyermekműsor)
 17:00 - Kapunyitás
 18:00 - Dupla Kávé
 19:00 - Animal Cannibals
 20:00 - Irigy Hónaljmirigy
 21:00 - Cocktail Music partyzenekar
 00:00 - Programzárás

Május 3. (3. nap - szombat)

10:00 - 10:20 - Rumba TSE bemutatója
 10:30 - Babilon TSE műsora
 11:20 - 11:40 - Kner TSE bemutatója
 11:50 - Körösmenti Táncegyüttes műsora
 12:00 - 13:00 - Sutyomba Zenekar
 13:00 - Sajtverseny eredményhirdetés
 14:00 - 15:00 - Mesélő Börönd Társulat „Az állatok nyelvén beszélő juhász” című előadása
 18:00 - Kapunyitás
 19:00 - Krisz Rudi
 20:30 - RÚZSA MAGDI
 22:00 - Dj Ozi
 00:00 - D Session
 01:00 - Mrkk
 02:00 - Programzárás

A "kapunyitás" utáni programok támogatói jegy ellenében látogathatóak! A jegy három napra 2.000 Ft, elővételben 1.500 Ft. 14 év alatt ingyenes a rendezvény.

Kísérő programok:

„Kölyök sziget” az Erzsébet ligetben és Dodzsem a Hősök úton
 Csütörtök - Péntek - Szombat 10.00 órától: • Lovaskocsikázás (AASZC Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola)
 • Dotto városnéző kisonvát (buszpályaudvarról indul) • Sétahajózás a Faluajai holtágon • Kézműves játszóház • Szerencsehorgászat, céllövölde, ugrólóvár
 • Euro jumping • Póni lovagoltatás • Hungarikum Játsszóház (Nemzeti Művelődési Intézet) • Játékos Kresz Park (Kulturált Közlekedésért Alapítvány)

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk! A Fesztiválon és az ahhoz kapcsolódó rendezvényeken fényképek és kamerafelvételek készülhetnek.

SPORT

Elkezdődött a tavaszi labdarúgó szezon

Az első „igazi” tavaszi fordulóra került sor a Békés megyei I. osztályú labdarúgó bajnokságban 2025. március 1-én, szombaton. A 16. fordulóban négy csapat idén most játszott először bajnokit, nekik ugyanis nem volt az ősszel elhalasztott mérkőzésük.

A Gyomaendrődi FC Erzsébet ligeti sporttelepén a felújított centerpálya csak a nyár folyamán lesz terhelhető, ezért a csapat a bajnoki mérkőzéseit a kisebb méretű edzőpályán játssza a tavasz folyamán.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2025. 03. 01. Gyomaendrődi FC – Orosházi MTK-ULE 1913 1 : 4

G.: Lénárt F.

Az első tavaszi mérkőzésen mindjárt egy dobogós helyezett érkezett látogatóba az Erzsébet ligeti sporttelepre. A hazaiaknak sajnos az utolsó két edzőmérkőzésük elmaradt, így némi meccshiánnyal vágtak neki a bajnoki pontvadászatnak. A vendégek kezdték bátrabban a mérkőzést, folyamatosan a hazaiak térfelén pattogott a labda. A nagy mezőnyfölény ellenére azonban igazi helyzetet nem tudtak kialakítani. A vendéglátók csak védekeztek, még szórványos ellentámadásokat sem igazán tudtak vezetni. A második félidőt is a vendégek kezdték jobban, még fokozni tudták a tempót, és tíz perc játék után mindjárt két gólt is szereztek. Ez megnyugtatta őket, továbbra is mezőnyfölényben játszottak. Ez a fölény újból két gólból mutatkozott meg. A hazaiak a vége előtt öt perccel az első kaput eltaláló lövéssel tudtak szépíteni az eredményen. A második félidőben kijött a két csapat közötti tudásbeli és fizikális

különbség. A vendégek sokat birtokolták a labdát, a mezőnyfölényük akkor már gólokban is megmutatkozott. Megérdemelt győzelmet arattak.

2025. 03. 08. Mezőhegyesi SE – Gyomaendrődi FC 4 : 0
G.: -----

Jól kezdte a bajnokságot a hazai csapat, nagyarányú győzelmet aratott az előző fordulóban, ami kellő önbizalmat adhatott a játékosoknak. Kiegyenlített első félidőt láthattak a nézők, mindkét csapat próbálkozott, de egyik sem tudta feltörni a másik stabil védekezését. A második félidőben aztán a hazaiak tempót váltottak, negyedóra játék alatt háromszor is mattolták a vendégek védelmét. Ezzel a három szerzett góllal el is dőlt a mérkőzés, majd a vége előtt tíz perccel jött a negyedik találat is. A vendégek teljesen szétestek, megváltás volt számukra a játékvezető hármasságja, ami véget vetett a mérkőzésnek. A gyomaendrődi csapat hozta a hullámmozgás teljesítményét, ezen a mérkőzésen is a második félidőben szaladt bele egy nagyarányú vereségbe.

2025. 03. 22. Gyomaendrődi FC – Füzesgyarmati SK 1 : 2
G.: Forgács G.

Ezzel a fordulóval ötmérkőzéses hazai sorozat vette kezdetét, ahol pontokat kell szerezni, ha szeretne a középmezőnybe kerülni a hazai csapat. Viszont a vendégek törtek már borsot a vendéglátók orra alá ebben a bajnokságban, amit most szerettek volna elkerülni. Egyenlő erők küzdelméről hozta az első félidő, de ebből a szerencsésebb vendégek jöttek ki jobban, ugyanis egy véleményes büntetővel vezetést szereztek a félidő közepén. A második félidőben sorra jöttek a hazai helyzetek, de ezek mind ki is maradtak. A vendégeknek is voltak közben lehetőségeik, de szerencsére ők is elhibázták ezeket. Az utolsó tíz percben aztán felforrósodott a levegő a pályán. A vendégek a 80. percben megszerezték második góljukat. Erre a 83. percben jött egy hazai válasz büntetőből. Majd két perc múlva újabb hazai büntető következett, ami sajnos kimaradt, így elszállt az egyenlítés, a pontszerzés lehetősége. A hazaiak nagyon akarták a győzelmet, többet birtokolták a labdát, több büntetőt rúghattak, mégis a Gyarmat örülhetett a győzelemnek, mert a ziccereiből több gólt tudtak szerezni.

Fülöp Zoltán

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények,
- hűtőszekrények, fagyasz-

- tóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-
- TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

